

УДК 35.077.2

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА В СВІТІ

Кужда Т. І.

*к.е.н., доцент, Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя, м. Тернопіль*

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF E-GOVERNANCE IN UKRAINE AND THE WORLD

Kuzhda T. I.

Анотація. На сьогодні, впровадження та розвиток електронного урядування і його окремих елементів у життєдіяльність суспільства, громадян, держави та бізнесу є глобальним процесом. Створення електронних урядів та використання технологій електронного урядування задля розвитку інформаційного суспільства та електронної демократії визначено пріоритетними напрямками державної політики більшості країн світу, у тому числі й України. В статті здійснено аналізування рівня розвитку електронного урядування за показниками розвитку електронного уряду та електронної участі України та країн світу, а також визначено перспективи та напрямки вдосконалення електронного урядування в Україні. Виокремлено позитивні результати впровадження механізмів електронного урядування в Україні та вказано напрямки подальшого його розвитку.

Ключові слова: електронне урядування, індекс розвитку електронного уряду, індекс електронної участі, уряд, публічна влада.

Summary. It is globally agreed that developing and deploying of E-government in support of good governance is essential for building effective,

accountable and inclusive institutions at all levels, for improving life of society, citizens, the state and business. The building of E-government and the use of E-governance technologies towards sustainable information society and E-democracy have been identified as priority areas of state policy in most countries of the world, including Ukraine. The E-governance level covering the E-Government development index and E-Participation index of Ukraine and other countries in the world have been analyzed in the article. It was defined the prospects and ways to improve E-governance in Ukraine. The positive trends and results towards higher levels of E-governance development in Ukraine have been outlined and the ways to further improvements have been indicated.

Key words: E-governance, E-Government development index, E-Participation index, government, and public authority.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. Створення електронних урядів та використання технологій електронного урядування задля розвитку інформаційного суспільства та електронної демократії на сьогодні є глобальним процесом. Інформатизація процесів діяльності органів влади та управління сприяє забезпеченню прозорості та відкритості їхньої роботи, що є основоположним принципом демократизованого суспільства. Побудовою електронних урядів займаються майже усі держави в світі, а застосування найсучаснішого світового досвіду цифровізації урядування доволі швидко дозволяє підвищити інституційну спроможність будь-якої країни. Оцінювання результатів впровадження електронного урядування здійснюється на основі світових рейтингів, в яких відображається рівень електронного урядування в різних країнах на основі загальноприйнятих показників. З огляду на це, особливої уваги потребує аналізування показників розвитку електронного урядування в Україні та порівняння їх з іншими країнами з метою пошуку шляхів вдосконалення надання он-лайн послуг та публічної інформації органами влади громадянам, телекомунікаційної інфраструктури та розвитку людського капіталу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленням загальних питань впровадження електронного урядування в Україні присвячена значна кількість наукових досліджень. У вітчизняній науці сформовано понятійно-категоріальний апарат та змістовні складові електронного урядування (Ю. І. Соломко, В. С. Куйбіда, І. В. Шпекторенко, Т. Є. Кагановська, Є. О. Архипова, В. В. Єганов), висвітлено стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві (П. С. Клімушин, А. І. Семенченко, В. М. Дрешпак, А. А. Барікова, С. А. Чукут, І. В. Клименко, К. Ю. Линьов, В. М. Ємельянов), проаналізовано досвід впровадження електронного урядування в Україні та в світі (Л. О. Матвейчук, Г. Ф. Мартинюк, С. А. Чукут, О.В. Загвойська, І. О. Поліщук та ін.).

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Незважаючи на масштаби наукових розробок та досліджень зазначених питань, актуальними є аналізування показників розвитку електронного урядування в Україні та порівняння їх з іншими країнами, а також визначення сильних та слабких сторін у впровадженні механізмів електронного урядування в Україні.

Постановка завдання. Метою даної статті є висвітлення стану та перспектив розвитку електронного урядування в Україні, аналізування рівня розвитку е-уряду та рівня електронної участі України та країн світу, а також визначення перспектив та напрямків вдосконалення електронного урядування в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Електронне урядування як форма організації державного управління є одним інструментів розвитку інформаційного суспільства, що забезпечує підвищення ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Електронне урядування дозволяє вирішити ряд завдань як в політичній, так і в соціальній, технологічній, економічній сферах. Так, в політичній сфері можна досягти покращень у внутрішніх та зовнішніх взаємовідносинах, відкритості та прозорості діяльності органів влади, а також оптимізувати роботу адміністративного апарату держави на основі

використання інформаційно-комунікаційних технологій. Основним завданням електронного урядування у соціальній сфері є підвищення рівня задоволеності громадян процесом надання державних та адміністративних послуг. Створення якісного сучасного ринку інтелектуальних послуг та розвиток інфраструктури телекомунікацій є можливим за рахунок впровадження технологій електронного урядування в технологічній сфері. В економічній сфері зміни стосуються зменшення кількості урядових видатків, видатків громадян та бізнесових структур через скорочення часових витрат на отримання послуги [4].

Основними наслідками електронного урядування в Україні є:

- відкритість та прозорість в роботі органів влади;
- підвищення якості надання адміністративних послуг;
- забезпечення доступу громадян до публічної інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій;
- економія часових та матеріальних ресурсів урядів, громадян та бізнесу;
- звільнення службовців від рутинної роботи;
- деперсоніфікація взаємовідносин громадян, представників бізнесу у взаєминах з державними чиновниками;
- підвищення рівня демократизації суспільства [5].

Дієвість технологій електронного урядування підтверджується позитивним досвідом країн-лідерів із реалізації механізмів електронного урядування. Рівень розвитку електронного урядування оцінюється Департаментом з економічних і соціальних питань ООН (UNDESA) починаючи з 2003 р. за індексом EGDI (E-Government Development Index), що проводиться раз на два роки. Індекс EGDI є комплексним показником, що утворюється через сукупність інших субіндексів та використовується для вимірювання готовності національних адміністрацій до використання інформаційно-комунікаційних технологій для надання якісних інформаційних послуг населенню, бізнесу та застосування їх у роботі самих органів влади.

Індекс розвитку електронного уряду EGDI ґрунтується на трьох

субіндексах: OSI (Online Service Index) – онлайн-сервісів, розраховується Департаментом з економічних і соціальних питань ООН (UNDESA); ТІ (Telecommunication Infrastructure Index) – телекомунікаційної інфраструктури, розраховується Міжнародним союзом електрозв'язку ІТУ; та НСІ (Human Capital Index) – людського капіталу, розраховується ЮНЕСКО спільно з Програма розвитку ООН [6].

При обчисленні EGDI використовується середнє арифметичне цих трьох нормалізованих субіндексів:

$$EGDI = \frac{1}{3} \cdot (OSI_{normalized} + TII_{normalized} + HCI_{normalized})$$

Індекс онлайн-сервісів OSI вимірює рівень надання он-лайн послуг та інформації органами влади громадянам, залучення громадян до обговорення державної політики та надання можливості громадянам брати участь у прийнятті рішень. Індекс базується на оцінюванні чотири ступеневої моделі онлайн-доступності національних державних органів [3].

Перший напрямок оцінювання в моделі стосується наявності інформаційної служби (Emerging Presence), тобто веб-сайту уряду, що надає інформацію громадянам у зручному для користувача вигляді та забезпечує посилання на міністерства та інші гілки влади. Другий – розширеної інформаційної служби (Enhanced Presence), де перевіряється, чи дозволяє урядовий веб-сайт односторонній чи двосторонній обмін даними між владою та громадянами. Третій – надання транзакційних послуг (Transactional Presence) дозволяє оцінити двосторонню взаємодію між урядом та громадянами, включаючи можливість надання широкого спектру послуг через Інтернет. Четвертий напрямок оцінює пов'язані послуги (Connected Presence), характеризує взаємовідносини між органами влади, бізнес-структурами та громадянами у таких основних сферах: якість життя громадян – сегмент “уряд для громадянина” (G2C), економічний розвиток – сегмент “уряд для бізнесу” (G2B), ефективність роботи управлінського апарату – сегмент “уряд для уряду” (G2G), а також вимірює застосування урядом інноваційних он-лайн механізмів

залучення громадян у державну політику, ухвалення законів та прийняття державних рішень [5].

Індекс телекомунікаційної інфраструктури ТІ базується на оцінюванні п'яти індикаторів: кількості Інтернет-користувачів, фіксованих телефонних ліній, абонентів мобільного зв'язку, бездротових широких підключень, абонентів фіксованого широкого доступу на 100 жителів населення [4].

Індекс людського капіталу НСІ стосується оцінювання чотирьох індикаторів: рівня грамотності дорослого населення, коефіцієнту охоплення первинною (початковою), вторинною (середньою) та третинною (вищою) освітою, очікуваного числа років шкільного навчання, середньої кількості років навчання [3].

Результати дослідження Департаменту з економічних і соціальних питань ООН дозволяють відслідкувати та проаналізувати рейтинги країн за рівнем розвитку е-уряду, а також визначити тенденції в розвитку даного індексу України. Перелік країн-лідерів за індексом розвитку е-уряду за 2014-2018 рр. наведено в таблиці 1 [2].

Таблиця 1

Індекс розвитку е-уряду в деяких країнах світу та в Україні
за 2014-2018 рр.

Країна	2014		2016		2018	
	Рейтинг	Індекс EGDI	Рейтинг	Індекс EGDI	Рейтинг	Індекс EGDI
Данія	16	0,816			1	0,9150
Австралія	2	0,910	2	0,914	2	0,9053
Республіка Корея	1	0,946	3	0,891	3	0,9010
Велика Британія	8	0,870	1	0,919	4	0,8999
Швеція	14	0,823	6	0,870	5	0,8882
Фінляндія	10	0,845	5	0,882	6	0,8815
Сінгапур	3	0,908	4	0,883	7	0,8812
Нова Зеландія	9	0,864	8	0,865	8	0,8806
Франція	4	0,894	10	0,846	9	0,8790
Японія	6	0,887	11	0,844	10	0,8783
Україна	87	0,503	62	0,608	82	0,6165

Згідно даних таблиці індекс розвитку е-уряду в Україні за період 2014-2016 рр. значно покращився, що дозволило зайняти 62 позицію у світовому рейтингу і потрапити в групу країн з високим рівнем розвитку е-уряду. Статистичні дані у 2018 р. свідчать не тільки про зростання значення індексу, але й про падіння рейтингу України до 82 місця. Причиною такої ситуації є те, що за період 2016-2018 рр. багато країн з групи середнього рівня розвитку перейшли на вищий і витіснили нашу країну з рейтингу на нижчі позиції.

За даними дослідження ООН, викладеними у “United Nations E-Government Survey 2018”, спостерігається стійка позитивна глобальна тенденція до більш високого рівня розвитку електронного уряду серед 193 досліджуваних країн. Зі списку країн, 40 – оцінено з “дуже високим” індексом розвитку електронного уряду (більше 0,75); 71 – з “високим” індексом розвитку електронного уряду (від 0,5 до 0,75); 66 – з “середнім” індексом розвитку електронного уряду (від 0,25 до 0,5) та 16 – з “низьким” індексом розвитку електронного уряду (менше 0,25) в 2018 р. У порівнянні з 2016 р. відбулося зростання числа країн з дуже високим та високим індексами розвитку електронного уряду та скорочення числа країн з низьким індексом розвитку електронного уряду на 50% (рис.1) [1].

Слід зазначити, що у 2018 р. відбулося зростання частки країн з високим та дуже високим індексами розвитку електронного уряду, а питома вага країн у групах високого та дуже високого індексу розвитку електронного уряду збільшилася відповідно на 3 і 6%. Як наслідок, загальний відсоток країн з високим та дуже високим рівнем розвитку електронного уряду досяг 58%, що склало дві третини країн-членів Організації Об’єднаних Націй [1].

Приблизно одна четверта країн з високим рівнем розвитку електронного уряду перейшла на більш високий рівень EGDI та з середнім рівнем розвитку на високий, відповідно 17 країн з 71 та 11 з 40 країн.

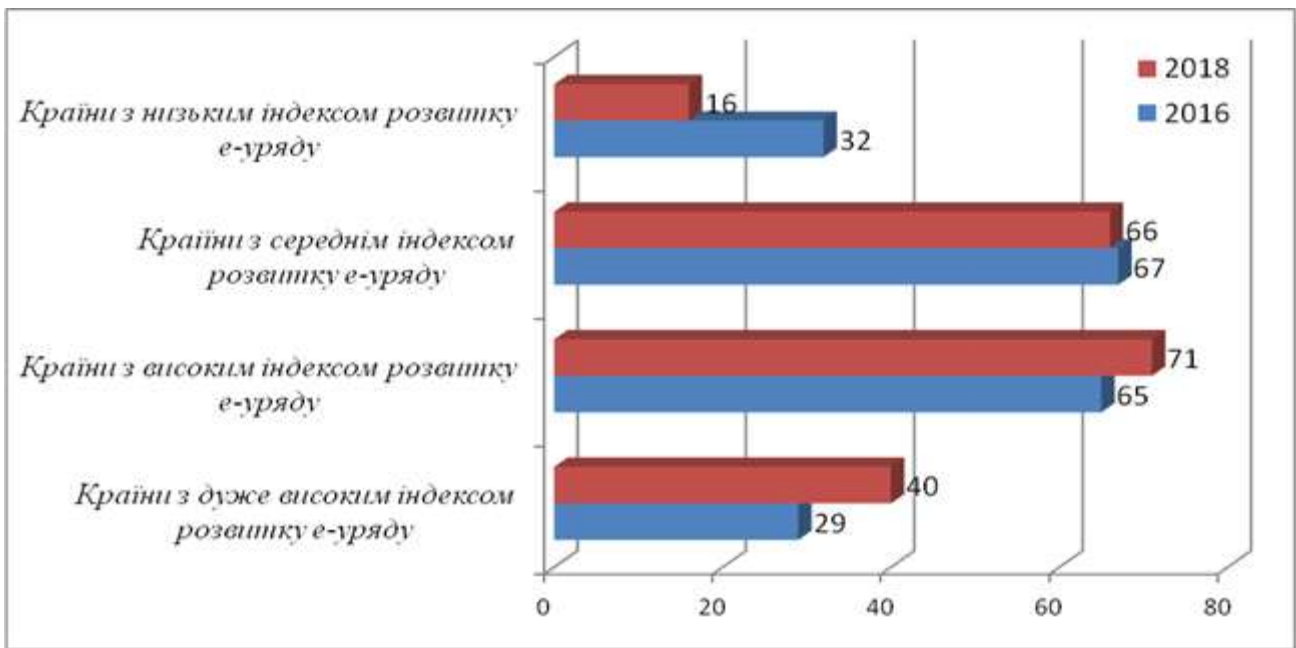

Рисунок 1 – Кількість країн, згрупованих за індексом розвитку електронного уряду (EGDI) у 2016 та 2018 рр.

Цікавим є факт, що 8 з 17 нових країн, які перейшли з групи середнього до високої рівня розвитку електронного уряду у 2018 році належать до групи малих острівних країн, що розвиваються (SIDS), а це свідчить про те, що ці країни активно впроваджують стратегію е-урядування та включають її до своїх планів та політики розвитку. Інші 9 з 17 країн перейшли з групи середнього до високого рівня розвитку електронного уряду включають п'ять Азіатських країн (Індія, Індонезія, Іран, Мальдіви, Киргизстан), три Тихого океану (Фіджі, Палау, Тонга) і одну з Африки (Гана) [1].

Також, країни Латинської Америки та Карибського басейну продемонстрували значний прогрес у просуванні політики е-урядування. Результати опитування у 2018 р. показують, що 8 країн регіону перейшли до групи з високим рівнем EGDI, що свідчить про активне впровадження стратегій, що пов'язують цифрову політику з національним розвитком.

У той час, кількість країн у групі середнього рівня розвитку електронного уряду з оцінками від 0,25 до 0,5 залишилася майже незмінною у 2018 р. (66 країн) порівняно з 2016 р. (67 країн). Однак, у 2018 р. спостерігається значне поліпшення розвитку електронного урядування, оскільки 18 або 1/3 країн

перейшли з попереднього нижчого рівня.

Одним із доказів поширення е-урядування в світ за останні два роки є той факт, що кількість країн з низьким рівнем розвитку е-уряду, які набрали 0,25 або нижче, скоротилася на 50% або на 16 країн, порівняно з 32 країнами в 2016 р.

Проте, незважаючи на певні успіхи в розвитку е-уряду та значні інвестиції в декількох країнах існують розбіжності між політикою е-урядування та цифровою політикою. Чотирнадцять країн, які входять до групи з низьким рівнем розвитку е-урядування є африканські країни, що належать до найменш розвинених країн в світі.

Відповідно до Стратегії сталого розвитку “Україна-2020”, схваленої Указом Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. розвиток електронного урядування, зокрема запровадження електронних послуг, визначено одним із головних пріоритетів реформування системи державного управління. Також, в рамках реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом Україна має забезпечити комплексний розвиток електронних послуг відповідно до європейських вимог. Електронне урядування спрямоване на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що допомагатимуть вдосконалити якість урядування, покращать взаємодію влади та громадян та сприятимуть соціальним інноваціям в Україні [7].

Водночас, згідно із дослідженнями Департаменту ООН з економічних і соціальних питань у звіті “United Nations E-Government Survey 2018” щодо розвитку електронного урядування (E-Government Development Index), Україна посіла 62 місце серед 193 країн в 2016 р. і піднялася на 25 позиції у рейтингу з показником індексу електронного уряду (EGDI) – 0,608. В 2018 р. індекс розвитку електронного урядування становив 0,6165 і є найвищим за всю історію незалежності, тому Україна залишилася в групі країн із високим рівнем розвитку е-урядування.

Перелік країн з найвищим рейтингом розвитку електронного урядування за результатами дослідження 2018 р. представлено у таблиці 2 з відповідними

значеннями EGDI та трьома індексами – OSI (Online Service Index) – онлайн-сервісів, ТІІ (Telecommunication Infrastructure Index) – телекомунікаційної інфраструктури та НСІ (Human Capital Index) – людського капіталу. Усі 29 країн з дуже високими показниками EGDI у 2016 р. залишилися в одній групі і у 2018 р [2].

Таблиця 2

Індекс EGDI та його субіндекси в окремих країнах світу
та в Україні в 2018 р.

Країна	Рейтинг 2018	Індекс EGDI	Субіндекс OSI	Субіндекс НСІ	Субіндекс ТІІ
Данія	1	0,9150	1,0000	0,9472	0,7978
Австралія	2	0,9053	0,9722	1,0000	0,7436
Республіка Корея	3	0,9010	0,9792	0,8743	0,8496
Велика Британія	4	0,8999	0,9792	0,9200	0,8004
Швеція	5	0,8882	0,9444	0,9366	0,7835
Фінляндія	6	0,8815	0,9653	0,9509	0,7284
Сінгапур	7	0,8812	0,9861	0,8557	0,8019
Нова Зеландія	8	0,8806	0,9514	0,9450	0,7455
Франція	9	0,8790	0,9792	0,8598	0,7979
Японія	10	0,8783	0,9514	0,8428	0,8406
Україна	82	0,6165	0,5694	0,4364	0,8436

Останні події в Україні продемонстрували політичну волю до прискорення реформи в сфері е-урядування. Зі свого боку, громадськість вимагає більшої відповідальності і прозорості від влади, покращення взаємодії та комунікації громадян з державою та активнішого залучення громадян до процесів прийняття рішень [4].

Для підвищення свого місця в рейтингу Україні слід звернути особливу увагу на розвиток телекомунікаційної інфраструктури та державні онлайн-сервіси, а також на якість інформації, що надається в міжнародні організації або використовується ними.

Проведений аналіз фахівцями ООН вказує на те, що існує сильна кореляція між індексом EGDI розвитку електронного уряду та індексом сприйняття корупції. Країни з високим рівнем корупції в державному секторі, як правило, мають погану оцінку їх здатності надавати державні послуги за

допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі відкриті урядові дані.

Створення електронного уряду безумовно може бути пов'язано з прихильністю державних установ до забезпечення прозорості та підзвітності, тобто до заходів по боротьбі з корупцією. Електронний уряд може також підвищити довіру до уряду та його сприйняття людьми.

Визначення рівня використання засобів електронного урядування в діяльності органів місцевого самоврядування для забезпечення інформування населення, сприяння прозорості місцевої політики та протидії корупції, якості надання адміністративних послуг, залучення громадськості до суспільно-політичних процесів є одним із завдань нашої статті.

Слід зазначити, що крім індексу розвитку електронного уряду EGDI застосовують додатковий індекс електронної участі EPI (E-Participation Index) для оцінювання надання інтерактивних інформаційних послуг громадянам. Він базується на оцінюванні трьох складових [4]:

- електронне інформування – складова, що передбачає участь громадян шляхом надання їм урядової інформації з правом доступу до інформації або без нього;
- електронне консультування – залучення громадян до обговорення питань державної політики та публічних послуг;
- електронне прийняття рішень – розширення прав і можливостей громадян шляхом спільного проектування варіантів публічних рішень.

Індекс EPI країни відображає механізми електронної участі, запропоновані їй урядом у порівнянні з усіма іншими країнами.

За даними дослідження ООН за період 2016-2018 рр. вдвічі зросла кількість країн з дуже високим індексом електронної участі EPI (з 31 країни у 2016 р. до 62 країн в 2018 р.). Кількість країн з високим та середнім рівнем електронної участі дещо зменшилася, оскільки багато з них перейшли до групи країн вищого рівня електронної участі. Спостерігається позитивна тенденція в покращенні механізмів електронної участі, оскільки відбулося скорочення

кількості країн з низьким індексом електронної участі ЕРІ з 35 до 56 за останні 2 роки (рис. 2) [1].

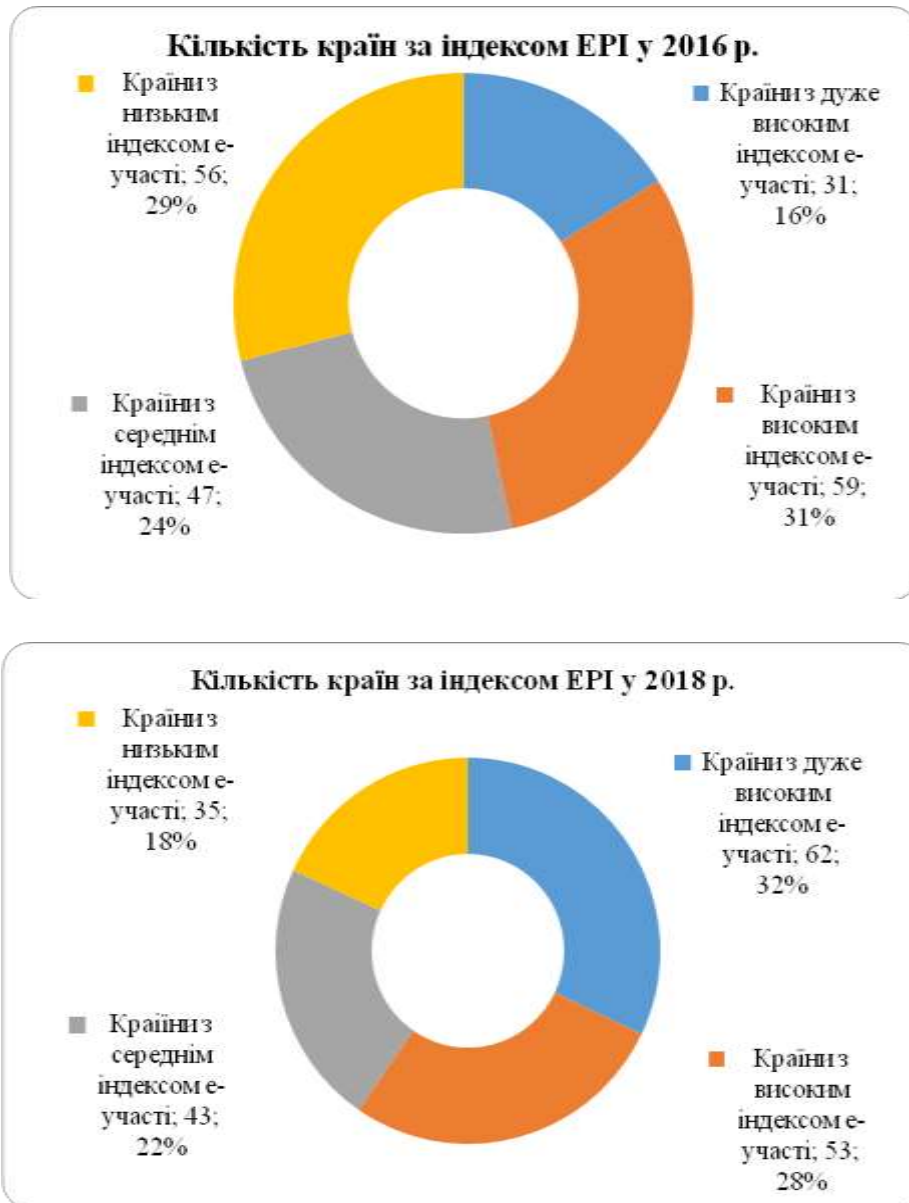

Рисунок 2 – Кількість країн, згрупованих за індексом електронної участі ЕРІ у 2016 та 2018 рр.

Перелік країн за індексами електронної участі, в тому числі і України за результатами дослідження 2018 р. представлено у таблиці 3 з відповідними значеннями [2].

Країни, які є лідерами за показником е-участі реалізують різні стратегії та ініціативи. Наприклад, в Данії електронна участь є частиною “Цифрової

стратегії країни на 2016-2020 рр.”. В Австралії всі публічні установи, що пропонують нові та надають існуючі публічні послуги повинні відповідати Австралійському Стандарту цифрових послуг, включаючи так званий критерій “9”, який забезпечує доступність запропонованої послуги для всіх користувачів, незалежно від їхньої місця знаходження. Японія використовує платформу “Ідеї цифрового уряду 2017” для широкого обговорення питань електронного урядування з громадянами та реалізації більш якісних електронних послуг.

Таблиця 3

Індекс електронної участі деяких країн світу та України у 2018 р.

Країни	Індекс ЕРІ	Е-інформування	Е-консультування	Е-прийняття рішень
Данія, Фінляндія, Республіка Корея	1	1	1	1
Нідерланди	0,9888	0,9667	1	1
Австралія, Японія, Нова Зеландія, Іспанія, Велика Британія, США	0,9831	1	0,9565	1
Норвегія	0,9775	0,933	1	1
Сінгапур, Франція	0,9663	1	0,9130	1
Філіппіни, Люксембург	0,9382	1	0,9130	0,9091
Португалія	0,8989	0,9667	0,9130	0,8182
Малайзія	0,8876	0,9333	0,9130	0,8182
Мальта	0,8483	0,9667	0,7826	0,8182
Австрія	0,8258	0,900	0,7826	0,8182
Україна	0,6854	0,6333	0,6522	0,8182

Стосовно України, то слід зазначити, що відбулося зростання індексу електронної участі за 2 роки в Україні з 0,608 до 0,6854, а це дозволило зайняти 75 позицію у рейтингу серед 193 та увійти в групу країн з високим рівнем е-участі. Найбільшого прогресу досягнуто в частині розвитку електронної участі у прийнятті державних рішень, цей показник зріс з 0,4290 до 0,8182. Також відбулося зростання індексу електронного інформування до 0,6333.

Покращення показників розвитку електронного уряду та електронної участі зумовлене позитивними результатами у впровадженні механізмів електронного урядування в Україні, серед яких слід виокремити наступні [11]:

- нові інструменти е-урядування підвищили ефективність та прозорість

роботи органів влади, а також надання електронних послуг втричі в 2018 р. порівняно з попереднім;

- покращення електронного документообігу в органах влади дозволило підключити до системи електронної взаємодії органів виконавчої влади 193 органи влади, установи та організації протягом 2018 р.; на сьогодні електронна міжвідомча взаємодія впроваджена у 673 органах влади;

- активно розвивається сфера відкритих даних; так у 2018 р. Україна посіла 17 сходинку в світі у сфері відкритих даних, та друге місце – за темпами розвитку за останні чотири роки;

- державні та комерційні закупівлі в Україні здійснюються через систему публічних закупівель ProZorro та відкриту систему комерційних закупівель RIALTO, що надає публічний доступ до усіх закупівель, дозволяє взяти участь у закупівлях, запропонувати державі та бізнесу товари або послуги та скористатися всіма супутніми сервісами;

- інструменти е-демократії стрімкими темпами розвиваються на місцевому рівні, оскільки близько 130 громад уже запровадили е-петиції, якими користується уже понад 1 мільйон українців. На національному рівні е-демократія розвивається повільніше, але розробка Концепції розвитку електронної демократії може змінити ситуацію;

- створені е-платформ в сфері освіти (Національна електронна платформа, Нова українська школа, е-платформа Everest та ін.) надають безкоштовний доступ до навчальних матеріалів в електронному вигляді, в обсязі та за предметами, передбаченими навчальною програмою; сприяють розвитку ринку виробництва електронних освітніх продуктів та сервісів, а також поширенню електронного навчання та формуванню цифрової компетентності учасників освітнього процесу в Україні;

- створені, активно використовуються та удосконалюються інклюзивні платформи з обговорення та формування політики в сфері електронного урядування та електронної демократії в кожному з регіонів країни;

- регіони мають змогу відстоювати свої потреби та ідеї щодо

впровадження електронного урядування та електронної демократії на загальнодержавному рівні.

Перспективами подальшого використання механізмів електронного урядування для підзвітності та прозорості влади в Україні є [9]:

- формування та впровадження кращих стандартів е-урядування та інноваційних практик, що сприятиме подальшому покращенні якості послуг та доступу до публічної інформації для громадян;

- подальше підвищення прозорості та підзвітності органів влади завдяки застосуванню ними нових інформаційно-комунікаційних технологій;

- зміцнення ролі організацій громадянського суспільства в адвокації, мобілізації та просуванні е-демократії з метою забезпечення більш активної участі громадян у процесі прийняття рішень на місцевому та регіональному рівнях;

- постійне удосконалення механізмів е-урядування та е-демократії з урахуванням потреб регіонів України;

- сприяння інклюзивному діалогу щодо формування політики е-урядування та е-демократії, який бере до уваги інтереси та потреби регіонів;

- підвищення рівня довіри громадян до інститутів публічної влади, а також зниження рівня корупції в Україні.

На сьогодні, однією із світових тенденцій розвитку електронного урядування є надання пріоритету цифровим технологіям, які забезпечують ряд переваг для країн для співпраці в галузі електронної комерції, електронної митниці, електронної охорони здоров'я, безпаперової торгівлі, електронних комунікацій, мережевої та інформаційної безпеки, кібербезпеки, електронної ідентифікації і довірчих послуг, цифрових навичок та просування інновацій, відкритих даних та ін.

Висновки даного і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що покращення показників розвитку електронного уряду та електронної участі зумовлене позитивними результатами у впровадженні механізмів електронного урядування в Україні за останні чотири

роки. На сьогодні, для успішного впровадження та розвитку електронного урядування в Україні вже прийнята нормативно-законодавча база та сформовано відповідні організаційні передумови. Держава та суспільство чітко розуміють, що впровадження та розвиток електронного урядування дозволить суттєво підвищити рівень прозорості та відкритості органів публічної влади, рівень залучення громадян у демократичні процеси та найважливіше – зниження рівня корупції в Україні.

Література

1. United Nations E-Government survey 2018. New York, 2018, 270 p. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2018>
2. E-Government survey 2018 Annexes. New York, 2018. URL: https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2018-Survey/E-Government%20Survey%202018_Annexes.pdf
3. Components of the United Nations e-government development index URL: <http://workspace.unpan.org/sites/Internet/Documents/Online%20Training%20Course%20on%20Fundamentals%20of%20the%20UN%20E-Government%20Survey1.pdf>
4. Електронне врядування для підзвітності влади та участі громади (EGAP). URL: <http://eef.org.ua/programi/efektivne-upravlinnya-ta-gromadyansk/elektronne-vryaduvannya-egap/>
5. Технології е-урядування. URL: <http://moodle.ipk.kpi.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=3778>
6. Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування / за ред. С. К. Полумієнко. Київ: ФОП Москаленко О. М., 2017. 64 с.
7. Мишишин В. І., Жежнич П. І. Аналіз особливостей побудови систем електронного урядування в Україні. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. 2011. №699. С. 164-175.
8. Кагановська Т. Є. Електронне урядування як форма державного управління в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. Форум права. 2014. № 2. С. 176-182.
9. Чальцева О. М., Лаврищева А. О. Е-урядування: перспективи впровадження в українському просторі. Політичне життя. 2017. №4. С. 48-53.
10. Квітка С. А., Соколовська О. О. Електронне врядування як інноваційний механізм взаємодії влади, бізнесу та громадянського суспільства: зарубіжний досвід та передумови розвитку в Україні. Аспекти публічного управління. 2015. №9(23). – С. 26-34.
11. Е-урядування – ключ до реформ в Україні. URL: <https://www.e.gov.ua/ua/news/e-uryaduvannya-klyuch-do-reform-v-ukrayini>